

Петар Коњовић (5. мај 1883.-1. октобар 1970.) - српски композитор класичне музике.

Рођен је у Чуругу, а гимназију је похађао у Новом Саду, да би, завршивши четврти разред, прешао у Српску учитељску школу у Сомбору, у то време једно од жаришта музичког живота на овоме подручју. Као пре тога Јосифу Маринковићу, и Коњовићу је музику предавао Драгутин Блажек, искусни хоровађа и музички писац. Коњовић је брзо стао пред хор, а Сомбор је чувен по неговању овог типа музике, да би убрзо, већ 1903. написао и свој први опус - оперу *Женидба Милоша Обилића*, поштапајући се уџбеницима који су му били при руци и Веберовим *Чаробним стрелцем*. Ангажован је као хоровађа и наставник у Земуну, да би касније предавао у Српској музичкој школи у Београду (данас Музичка школа „Мокрањац“), све до I светског рата, када се враћа у Сомбор. Ту прерађује своју прву оперу, која, тако измењена, праизведбу доживљава у Загребу, али због ратне цензуре, као *Вилин вео*. После дужности инспектора за музику у Министарству просвете (1921) постаје директор Опере у Загребу (до 1926.), да би након тога био управник позоришта у Осијеку, па у Сплиту и Новом Саду. 1933. се враћа у Загреб где остаје до 1939. када је постављен за професора Музичке академије у Београду, чији касније постаје и ректор. 1946. је изабран у звање редовног члана Српске академије наука и уметности (САНУ), на челу чијег се Музиколошког института налазио од 1948. до 1954. године. 1960. године добио је Седмојулску награду СР Србије за животно дело.

Извор Коњовићеве инспирације се налази у фолклору, а своје естетске принципе је изнео у својим студијама и написима. Задојен у младости вокалном музиком, годинама везан уз сцену, Коњовић као стваралац најчешће посеже за вокалним или вокално-инструменталним делима, у којима постиже и своја најбоља остварења. Он се у њој доследно ослања на музику говора, па чак проширује тај поступак на инструментални део. У целини узевши, његово се стваралаштво надовезује на реализам Мусоргског и Бородина, а посебно на Леоша Јаначека, но у исти мах и на Мокрањца, оца националне музике у Србији.

На подручју инструменталне музике, Коњовић није пружио много дела, али се међу њима истичу *Симфонија у с-молли* из 1907, *Јадрански капричо* за виолину и оркестар (1933.), симфонијска поема *Макар Чудра* (према Горком, 1944.), два гудачка квартета (d-moll и f-moll) и као чегово најзначајније дело *Симфонијски триптихон Коштана*, састављен из инструменталних делова његове истоимене опере: интерлудија између I и II чина (Собина), прелудиј V слике (Кестенова гора) и балетских нумера (Велика чочечка игра).

Поред бројних хорова и соло песама, Коњовић је написао и пет опера: оперски првенац „*Женидба Милошева*“ („*Вилин вео*“), затим „*Кнез од Зете*“ (према Лази Костићу, 1929.), „*Коштана*“ (1931, прерађена 1940. и 1949.)^[1] комична опера „*Селџаци*“ (према Веселиновићевом *Ђиду*, 1952.) и последња опера „*Отаџбина*“ (према Војновићевом спеву *Смрт мајке Југовића*).